

Antwoord op 'Gezondheidscheck 2018 van de Belgische Noordzee'

Wij wensen hierbij de auteur van deze reactie te bedanken voor het aandachtig nalezen van de rapporten, de gekwantificeerde evaluatie van de huidige toestand van het marien milieu en de kritische opmerkingen.

In de huidige beoordeling werd zoveel mogelijk gewerkt volgens de richtlijnen uitgewerkt door de EC in het guidance document voor de artikel 8-beoordeling. De Goede Milieutoestand wordt enkel bereikt als alle beschrijvende elementen de goede toestand hebben bereikt. Integratie stopt echter op het niveau van de beschrijvende elementen (voor drukken) en bij de individuele ecosysteemcomponenten om op deze manier te kunnen identificeren waar de belangrijkste obstakels om GES te bereiken zich situeren.

In het finale rapport werd na de publieksraadpleging een grafiek toegevoegd om een overzicht te geven van de toestand voor de verschillende indicatoren: goed/niet goed/niet beoordeeld. Waar mogelijk, werd weergegeven in welke mate deze indicatoren als goed of niet goed werden geëvalueerd, op basis van objectieve gegevens. De meeteenheid werd hiervoor toegevoegd.

Voor **beschrijvend element 1**:

- 1) Er wordt beweerd dat men opzettelijk zou negeren dat dit objectief zou kunnen herschreven worden als « de verhouding tussen het aantal dood aangespoelde bruinvissen dood door bijvangst en het totaal aantal bruinvissen waarvoor een doodsoorzaak kon vastgesteld worden is lager dan 42,5% »? Het zou interessant zijn om te weten welke formules hiervoor werden gebruikt. Bovendien is het onduidelijk of er rekening werd gehouden met het feit dat de meeste bijvangst ver op zee plaatsvindt, en dat de kans dat deze aanspoelen zeer klein is. Het zou nuttig zijn om te weten te komen hoe de waarde van 42,5% werd berekend.
- 2) « Ajoutons que l'initiative médiatique de placer des pontons pour favoriser la présence de phoques, prédateurs occasionnels des marsouins va en faveur de cet OE puisqu'elle est de nature à augmenter la mortalité naturelle des marsouins. » Dit was inderdaad een initiatief dat vooral op media gericht was, en het was niet succesvol : voor zover gekend werd het ponton niet door zeehonden gebruikt, en het is mogelijk niet meer ter plaatse. Bovendien zijn de overgrote meerderheid van de zeehonden die in havens gezien worden, gewone zeehonden die waarschijnlijk geen bruinvissen aanvallen. Daarentegen kan de bewering wel opgaan voor het opvangen van gestrande grijze zeehonden om ze te verzorgen en later terug vrij te laten – dit onderwerp is een debat waard.

Dus betreffende beschrijvend element 1 behouden we de stelling dat (1) de enige manier momenteel om een coherente/gecoördineerde uitvoering te geven aan dit doel een inschatting is van de populatie, samen met een schatting van bijvangst, zoals verkregen bij monitoring op zee, en dat (2) strandingen een beeld kunnen geven van bijvangst (relatief aantal en geografische verspreiding gelinkt met de verspreiding van een bepaald type visserij), en trends in bijvangst, en best over een meer uitgebreide schaal kunnen bekeken worden. Overigens loopt een project om de 1,7% te herzien.

Voor **beschrijvend element 6** werd al een eerste aanzet gedaan tot inschatting van de oppervlaktes fysisch verlies en fysieke verstoring, dit conform de Commissiebeslissing 2017/848/EU. Deze informatie leidt niet direct tot een oordeel maar wordt gebruikt als input voor andere criteria (o.a. D6C3, D7C1). Op deze manier werd zo vroeg mogelijk gestart met het opbouwen van deze tijdreeks wat een voordeel zal zijn bij volgende rapporteringen.

Er werd vermeld dat België ruimtelijke beheersacties wenst te nemen om de visserijdruk op de zeebodem te verminderen. Omwille van de bevoegdheidsverdeling binnen België kan de federale overheid (DG Leefmilieu) hiervoor onmogelijk éézijdig een dergelijk verbod opleggen. Visserij is een bevoegdheid van de Vlaamse overheid, waardoor voor dergelijke maatregelen eerst een intern Belgische overleg en akkoord vereist is vooraleer een dergelijk voorstel met de andere betrokken lidstaten kan onderhandeld worden. Bovendien heeft het Gemeenschappelijk Visserijbeleid vastgelegd dat lidstaten enkel visserijbepalende maatregelen kunnen voorstellen op voorwaarde dat hierover een consensus bestaat met alle betrokken lidstaten. In de onderhandeling met de andere lidstaten is het ook erg bepalend dat het voorstel met maatregelen unaniem moet goedgekeurd worden. België heeft hier belangrijke stappen in gezet (zie bijlage).

Ook voor het onderdeel **hydrografische veranderingen (D7)**, werd gekozen om oppervlaktes in te schatten conform de herziene Commissiebeslissing, wat eveneens niet tot een oordeel leidt.

Betreffende **beschrijvend element 8 (verontreiniging)** wordt bij de uitvoering van de KRMS hergebruik van de KRW-evaluatie voorzien en zelfs aanbevolen. Daarom werden de resultaten gerapporteerd in het stroomgebiedsbeheersplan in het huidige rapport beknopt weergegeven en zijn deze beperkt tot 2014.

De MKN voor kwik in biota is zeer laag en wordt in heel de OSPAR-regio overschreden. Gezien de matrix biota de meest geschikte is, wordt gekozen voor monitoring in deze matrix.

Voor wat betreft kwik is er zelfs een probleem in heel Europa. De voornaamste bron is atmosferische circulatie door de hele Noordelijke hemisfeer. Zolang Rusland, China en India (en VS) geen maatregelen treffen is er geen beterschap in zicht, en in de top van de voedselpiramide zijn de concentraties hoog.

Wat betreft de discrepantie tussen norm in milieu en voedselwetgeving: de bedoeling is om toppredatoren te beschermen die 100% van hun energie uit de zee te halen, voor de mens die dat maar voor een fractie doet, is er geen groot probleem.

Voor **marien zwerfvuil (D10)** werden in het finaal rapport de beschikbare resultaten (twee periodes) voor het gemeenschappelijk referentiestrang statistisch vergeleken waaruit geen verschil bleek.
